

Výroční zpráva BIS: Ficovské Slovensko je blíž, než si myslíte

21.7.2025 - | Strana zelených

Pamatujete si, jak se Miloš Zeman vracel z návštěvy Číny v r. 2014 na palubě letadla zapůjčeného skupinou PPF? Je známé, že jako prezident často hájil ruské a čínské zájmy - na úkor těch českých. Méně se ale mluví o tom, že šlo také o vzájemné služby mezi ním a českými miliardáři. Tyto vlivové struktury zůstaly aktivní i po Zemanově odchodu z funkce.

Jak silný žaludek mají lidé z těchto struktur, je možné pozorovat na Slovensku. Tam se čeští byznysmeni - často zbohatlí během neprůhledné privatizace 90. let - těší z těsné spolupráce s Robertem Ficem. Ten na oplátku hájí jejich ekonomické zájmy. Připomeňme třeba spornou privatizaci SPP a vstup skupiny EP (EPH) do Eustreamu, který proběhl za Ficovy vlády a v její režii. Tito podnikatelé mu pomáhají utvářet veřejný obraz a, pokud je třeba, umlčují kritické hlasy. Příkladem může být vývoj televize Markíza poté, co ji ovládla skupina PPF, která v Česku vlastní TV Nova. V Markíze skončili nejvýraznější novináři a novinářky, šikanou a nátlakem majitele na redakční politiku se kriticky zabývala i organizace Reportéři bez hranic.

BIS: Síť vazeb mezi politikou a byznysem roste

Bezpečnostní informační služba (BIS) ve svých výročních zprávách dlouhodobě varuje před systémovým klientelismem a propojením politiky s byznysem. Ve zprávě za rok 2024 zřetelně popisuje riziko, které podle ní spočívá *ve schopnosti některých soukromých společností prosazovat své partikulární zájmy ve vztahu ke státu a státem ovládaným subjektům a institucím. Tento jev byl (v r. 2024) prostoupen napříč mnoha sektory ekonomiky a jeho spojujícími prvky byl klientelismus a úzké vazby mezi zástupci státu a soukromým sektorem, které v mnoha případech představovaly zjevný střet zájmů.*

To už není jen otázka stavu demokracie. To je konkrétní politika, kterou platíme každý den - ve vysokých účtech za energie, v rostoucích cenách potravin, v přetíženém zdravotnictví i v nedostupném bydlení.

Oligarchizace energetiky: informace, dotace, vliv

Zvláště alarmující je situace v energetice. Podle BIS se zde **soukromé firmy snažily skrze neveřejné vazby na stát získávat interní informace a ovlivňovat klíčová rozhodnutí:**

„Jedním z hlavních cílů soukromých společností byl i v roce 2024 energetický sektor... probíhají zde významné projekty, přerozdělují se značné dotace, jde o silně regulovanou oblast s přímým dopadem na zisky... V některých případech se společnosti snažily prostřednictvím utajené koordinace vazeb na zástupce státu získat interní informace nebo ovlivnit klíčová rozhodnutí... Některé z těchto zájmů byly skrytě prosazovány i prostřednictvím zájmových sdružení nebo zdánlivě nezávislých osob.“

Je dobré si uvědomit, že BIS je státní instituce, odpovědná vládě a sněmovně. Zpráva je proto s velkou pravděpodobností formulována diplomaticky - realita může být ještě horší.

Jak se vliv prosazuje

Vliv velkých hráčů se neprosazuje silou, ale „legálně“ – skrze lobbying. Ministryně spravedlnosti Eva Decroix se ještě jako poslankyně zasadila o **oslabení zákona o lobbyingu**. Její návrh podle dostupných informací připravili právníci napojení na PPF. Energetické korporace si běžně najímají bývalé politiky. Mirek Topolánek, stále často představovaný jako „bývalý premiér“, už léta pracuje pro skupinu EPH.

Miliardáři ovládají soukromá média, sponzorují influencery a snaží se přes mediální rady ovlivňovat i ta veřejnoprávní. Tím se uzavírá vlivový kruh: **peníze umožní ovlivňovat politická rozhodnutí, ta přinášejí další peníze, které zase pomáhají utvářet mediální obraz i veřejnou debatu**. A ta zpětně rozhoduje volby.

Až se poměry změní, oligarchové klidně přejdou na nového „koně“ – ať už to budou populisté, fašisté nebo čeští Ficové. Právě v rychlém přepřahání a udržování paralelních kontaktů mají z minulosti bohaté zkušenosti.

Proč je to nebezpečné

Nechceme zlehčovat vnější hrozby. Právě naopak. Vnitřní korupce, obchod se státní mocí a privatizace vlivu dělají naši společnost zranitelnější. Oslabují nás ekonomicky i morálně. Dlouhodobé odkládání odklonu od fosilních paliv nám bere šanci využít příležitosti, které nabízí zelená ekonomika. Zároveň to vysává veřejné finance – **místo do zdravotnictví, školství nebo dostupného bydlení končí prostředky jako výpalné v podobě daňových úniků, podezřelých dotací nebo neefektivních státních podpor**.

Bez důvěry, transparentnosti a férových pravidel nemůže fungovat ani bezpečnost, ani prosperita. A už vůbec ne demokracie.

<https://www.zeleni.cz/vyrocní-zprava-bis-ficovske-slovensko-je-bliz-nez-si-myslite>